

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

สภาพสังคมปัจจุบันเป็นสังคมแห่งยุคข้อมูลข่าวสาร และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และช่วยสนองความอยากรู้อยากเห็นอันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ได้ทุกเรื่อง (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542 : 2) การอ่านจะช่วยพัฒนาสติปัญญาของผู้อ่านให้สูงขึ้น ทำให้ผู้อ่านฉลาดรอบรู้ ก้าวทันโลก ทันเหตุการณ์ สนิท สัตโยภาส (2538 : 57) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้มนุษย์เราเป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และยังเป็นเครื่องมือในการติดตามความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการด้านต่างๆ ในโลกปัจจุบันอีกด้วย สมิตรา อังวัฒนกุล (2527 : 86) กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญต่อชีวิตของคนเราเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่ความรู้ทั้งหมด ทำให้ได้รับรู้ข่าวสาร ช่วยเสริมสร้างความคิดและประสบการณ์ ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน

การอ่านเป็นวิธีการที่มีความสำคัญในการแสวงหาความรู้ ซึ่งจะนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่ชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยของผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียน (Thomas G. Drvine, 1986 : 152) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 8) ที่ว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งของนักเรียน เพราะเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้และความสำเร็จในการเรียน เพราะฉะนั้นนักเรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะอย่างถูกต้อง เป็นระบบ นักเรียนนักศึกษาควรที่จะต้องฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอมากกว่าบุคคลอื่น เพราะความสามารถในการอ่านที่ดีหรือไม่ดี มีผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพและผลสำเร็จทางการเรียน

การอ่านเป็นทักษะที่ย่างยากซับซ้อน ทั้งนี้เพราะ การอ่านเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดและความสามารถเพื่อทำความเข้าใจในสารที่สื่อในรูปของการเขียน กล่าวคือ ผู้อ่านกับผู้เขียนจะต้องสื่อความหมายซึ่งกันและกัน โดยใช้ข้อความเป็นสื่อ ดังนั้นผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถที่จะเข้าใจและตีความ สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมาย ตามจุดประสงค์ของผู้เขียนที่แสดงออกตามมา ข้อความนั้น มากกว่าการอ่านตัวภาษานั้นเสียอีก เพราะฉะนั้นการอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญต่อการศึกษาในทุกๆ ระดับในการ ศึกษาชั้นแรกแก่เด็กนั้น เราเริ่มที่การสอนเพื่อให้พวกเขาสามารถอ่านได้ ซึ่งในเวลาต่อมาการอ่านก็จะกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาอื่นๆ (ขวัญเรือน โพธิ์วิเชียร, 2538:3)

การอ่านไม่ได้หมายถึงการจำตัวอักษรหรือออกเสียงสะกดให้ถูกต้องเท่านั้น แต่การอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความสามารถ ความคิด และมโนทัศน์ต่างๆ ให้สัมพันธ์ เพื่อที่จะได้เข้าใจความคิด และวัตถุประสงค์ของผู้เขียนอันเป็นเป้าหมายของการอ่าน แม้ว่านักเรียนบางคนใช้เวลาในการอ่านมากก็ไม่ได้หมายความว่านักเรียนทุกคนจะประสบความสำเร็จในการอ่าน ทั้งนี้เนื่องจากการอ่านผู้อ่านจะต้องเข้าใจ ถ้าไม่สามารถเข้าใจความหมายของบทอ่านก็จะไม่สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ตามเป้าหมายของบทอ่านให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งเท่ากับว่าการอ่านนั้นไม่บรรลุผล แต่ถ้าผู้อ่านมีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งในเรื่องที่อ่านแล้วก็จะทำให้ผู้อ่านรวบรวมความคิดจากสิ่งที่อ่านได้ การอ่านที่ปราศจากความคิด ความเข้าใจ ย่อมมิใช่การอ่านที่แท้จริง เป็นเพียงการจดจำตามตัวอักษรเท่านั้น ฟราย (Fry, อ้างถึงใน อังคณา ชัยมณี, 2540 : 2) ได้กล่าวว่าความเข้าใจเป็นจุดหมายของการอ่านทุกชนิด ครูไม่ควรมุ่งเน้นฝึกให้เด็กอ่านออกเสียง อ่านเร็วจนไม่สนใจความเข้าใจ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการอ่าน

จากข้อความที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความเข้าใจเป็นทักษะที่ถือว่ามีความสำคัญยิ่งในกระบวนการอ่าน ลอร์ เฮเลน ซี (Loew Helene Z , 1984 : 38) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นหัวใจของการอ่านและเป็นเป้าหมายของการอ่านทุกชนิด ซึ่งสอดคล้องกับ ไดแอน แลปปี้ และเจมส์ ฟลัด (Diane , Lapp and James Flood, 1984 :273-288) ที่กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า หัวใจของการอ่านคือ อ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ถ้าผู้อ่านอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใดๆเลย แสดงว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น เป็นแต่เพียงการเห็นตัวหนังสือที่ปรากฏบนแผ่นกระดาษ การอ่านจึงต้องเน้นที่ความเข้าใจ เพราะการอ่านอย่างเข้าใจจะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล

จากความสำคัญดังกล่าว หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้กำหนดให้ภาษาไทยอยู่ในกลุ่มทักษะซึ่งเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดยมีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ควรก้าวยี้ เห็นคุณค่าของภาษาสามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจรักการอ่าน แสวงหาความรู้ และมีเหตุผล (กรมวิชาการ, 2533 :7) และได้ระบุจุดมุ่งหมายในการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไว้ คือ ให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว รวดเร็ว อ่านจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์ และวิเคราะห์ใจความสำคัญ ถึงแม้ว่าหลักสูตรได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนเช่นนั้นและได้มีการจัดการสอนที่ให้ความสำคัญต่อการสอนอ่านมากด้วยเช่นกัน แต่ก็พบว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนยังมีปัญหาอยู่เช่นเดิม

บันลือ พุทฺษะวัน (2533) ให้ความเห็นว่า ครูในระดับประถมศึกษาใช้เวลาส่วนใหญ่ในการอ่านมากกว่าการเรียนการสอนด้านอื่น อีกประการหนึ่งคือ ในการวัดผลภาคปฏิบัตินักเรียนต้องสอบอ่านออกเสียงเป็นหลัก ดังนั้นครูจึงเน้นที่จะสอนให้นักเรียนอ่านออกเสียงให้ชัดเจน ฟังการอ่านออกเสียงตัวควบกล้ำ การแบ่งวรรคตอนที่ถูกต้อง จนลึมนึกถึงความสำคัญของการฝึกอ่านจับใจความ ฉะนั้นในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจึงมักจัดกิจกรรมที่เน้นการอ่านออกเสียง เช่น แข่งขันการอ่านออกเสียง การประกวดอ่านออกเสียง ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนให้นักเรียนอ่านออกเสียงทีละคนไปเรื่อยๆ จนจบบทเรียน แล้วให้ทำแบบฝึกหัด มีครูส่วนน้อยที่จะแบ่งเวลาให้นักเรียนฝึกอ่านในใจ และจับใจความของเรื่องที่อ่านแล้วตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ครูมักจะอ้างว่ากลัวสอนไม่ทัน ไม่มีเวลา นักเรียนจึงขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน หรือเข้าใจได้ช้าและจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ดี เนื่องจากไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนหรือฝึกฝนแต่เพียงเล็กน้อย เป็นผลให้การเรียนในวิชาอื่นๆ ไม่ดีด้วย นอกจากนั้นจากผลการวิจัยพบว่า เด็กนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อ่านออกแต่ไม่แตกฉาน อ่านได้แต่ไม่เข้าใจความหมาย สรุปไม่ค่อยได้ ไม่สามารถอ่านอย่างวิเคราะห์ อ่านช้า ปัญหาการไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องไม่ได้

สาเหตุที่ทำให้นักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน ก็มาจากการสอนของครู ดังที่ วันเพ็ญ สุภิกิตต์ (2538 :3) กล่าวว่า การอ่านในระดับชั้นประถมศึกษา ยังมีจุดอ่อนมาก เพราะครูเน้นการอ่านออกเสียงพร้อมๆ กันมากที่สุด นักเรียนจึงสนใจออกเสียงให้ดัง และถูกต้องมากกว่าการฝึกให้เข้าใจความหมาย และตีความหมายจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2540 : 3) ที่ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับประถมศึกษายังประสบความล้มเหลวอยู่ เพราะครูยังเน้นการอ่านออกเสียง เมื่อนักเรียนอ่านออกเสียงแล้วครูก็ถามเรื่องราวจากเรื่องที่อ่านนักเรียนจำเรื่องไม่ได้ เพราะมัวแต่ระวังและกังวลกับการออกเสียงให้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนอ่านให้เข้าใจเรื่องไม่เป็น และไม่มีทักษะในการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พยายามหาแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาสภาพการเรียนการสอน ซึ่งที่สำคัญคือครูควรปรับปรุงวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการพัฒนาการอ่าน ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรมการเรียนและจะช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านของนักเรียน เพราะครูเป็นบุคคลสำคัญที่มีส่วนในการกระตุ้นให้นักเรียน มีความสามารถในการอ่าน อรุณศรี แสงแก้ว(2530 : 72) และอนงค์ศิริ วิชาลัย (2533 : 64) ได้สรุปไว้ว่าการที่ครูเข้าใจวิธีการสอนอ่าน และทราบปัญหาที่แท้จริงของการอ่าน

จะทำให้ ครูสามารถนำวิธีการสอนมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ซึ่งวิธีแก้ไขเรื่องที่ว่านั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องการแก้ไข คือ วิธีการสอนของครู ครูต้องมีเทคนิควิธีการที่หลากหลาย และรู้จักเลือกใช้อย่างเหมาะสม

ในประเทศไทยได้มีการนำเอาการเรียนแบบร่วมมือมาใช้แก้ปัญหาคำอ่านเพื่อความเข้าใจ เช่น งานวิจัยของกิงดาว กลิ่นจันทร์ (2537) ได้ศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มาลี นรสิงห์ (2537:117-120) และขวัญเรือน โพธิ์วิเชียร (2538 : 80-82) ได้ศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม ซี ไอ อาร์ ซี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 ตามลำดับ พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอื่นๆ ที่สนับสนุนว่าการเรียนแบบร่วมมือช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น (จิตติมา จรรยาธรรม 2539 :62-66, พิสมัย สังข์ทอง 2539 :56-59 , อังคณา ชัยมณี 2540 :91-96)

ผลจากการวิจัยข้างต้นน่าจะกล่าวได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการที่ดีวิธีการหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาคำอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจได้ ดังที่บราวและแคนเปียน (Brow and Campion , 1986 อ้างถึงใน อังคณา ชัยมณี , 2540 : 4) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการศึกษากิจกรรม ทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือนั้น นักเรียนจะพบเห็นเพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ทางปัญญาที่แตกต่างกันออกไปและเห็นเพื่อนๆในกลุ่มให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนแก่เพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ การสังเกตผู้อื่น และการฝึกร่วมกับผู้อื่นนั้น จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้มากกว่านักเรียนที่ทำงานเพียงลำพังคนเดียว เพราะจะช่วยให้เขาได้รับความคิดต่างๆของผู้อื่น และพยายามพัฒนาตนเองขึ้นมา นอกจากนี้การเรียนแบบร่วมมือยังช่วยกระตุ้นแรงจูงใจและเพิ่มการเรียนรู้มากขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ โดยการช่วยเหลือและสนับสนุนกันไปสู่ความสำเร็จของแต่ละบุคคล การเรียนแบบร่วมมือได้มีผู้วิจัยจำนวนมากกล่าวว่าเป็นวิธีการสอนที่เปรียบเสมือนตัวแก้ปัญหาที่ดีที่สุดของเรื่องเกี่ยวกับการจัดกลุ่มอย่างไร ให้เหมาะสม การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่งของการสร้างความหลากหลายในการสอนให้แก่ นักเรียน การเรียนแบบร่วมมือมีมากมายหลายชนิด เช่น เทคนิค TAI, STAD, JIGSAW, TGT เป็นต้น

เทคนิคในการเรียนแบบร่วมมือที่ผู้วิจัยสนใจคือ เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมซึ่งผู้วิจัยคิดว่าจะเป็นเทคนิคที่สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนได้ผลเป็นอย่างดี เพราะเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมจะมีรูปแบบการแบ่งกลุ่ม เล่นเกม การแข่งขัน มาใช้ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งลักษณะกิจกรรมจะมีความเหมาะสมกับนักเรียนในระดับประถมศึกษาเพราะเด็กในวัยนี้ชอบความสนุกสนาน ชอบการแข่งขันซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นให้เขาสนใจที่จะอ่านและการเรียนแบบร่วมมือที่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการแสดงความคิดเห็น ระดมสมอง กระตุ้นให้คิด จะสามารถแก้ปัญหาให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น

จากการรายงานการจัดการศึกษา (ภาคสถิติ) จุดประสงค์การเรียนรู้ใน ป.02 ที่นักเรียนไม่ผ่าน ในปีการศึกษา 2542 โดยฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง (2542 : 9) พบว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ใน ป.02 ที่นักเรียนไม่ผ่านในกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2542 จากนักเรียนทั้งหมด 7,277 คน พบว่า นักเรียนไม่ผ่านจุดประสงค์เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ จากทั้งหมด 20 จุดประสงค์ คือ จุดประสงค์ที่ 15 เขียนสะกดคำโดยใช้คำพื้นฐานที่กำหนดให้ จำนวน 735 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 จุดประสงค์ที่ 11 วิเคราะห์ความสำคัญของข้อความและเรื่องที่อ่าน จำนวน 545 คน คิดเป็นร้อยละ 7.49 และจุดประสงค์ที่ 10 จับใจความสรุปสาระสำคัญของข้อความและเรื่องที่อ่าน จำนวน 474 คน คิดเป็นร้อยละ 6.51

จากข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ในป.02 ในจุดประสงค์ที่เกี่ยวกับการเขียนและการอ่าน โดยเฉพาะร้อยละของนักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์มากตามลำดับในด้านความเข้าใจในการอ่าน 2 จุดประสงค์ด้วยกันคือ การจับใจความสรุปสาระสำคัญของข้อความและเรื่องที่อ่าน และการวิเคราะห์ความสำคัญของข้อความและเรื่องที่อ่าน ซึ่งอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ แสดงให้เห็นว่านักเรียนยังขาดความเข้าใจในการอ่านอยู่

จากปัญหาการอ่านดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาวิธีการเรียนที่มีรูปแบบเป็นกลุ่มเพื่อนำไปเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ จากประสิทธิผลของการทำงานเป็นกลุ่มน่าจะส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ความสามารถของสมาชิกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ ซึ่งวิธีการเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการหนึ่งที่มีการดำเนินกิจกรรมกลุ่มโดยที่สมาชิกมีความสัมพันธ์ต่อกันสูงในการร่วมมือกัน และเพื่อให้วิธีนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงได้นำเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมมาใช้ร่วมด้วยเพราะจากงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับผลการแข่งขัน พบว่า การแข่งขันมีผลต่อความพยายามในการที่จะบรรลุเป้าหมายและการเล่นเกมระหว่าง

การแข่งขันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลินควบคู่กันไปด้วย ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำหรับระดับชั้นที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นระดับชั้นที่เน้นความสำคัญของการอ่านข้อเท็จจริง การตีความ และเริ่มใช้ความสามารถในการจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์ และวิเคราะห์ใจความสำคัญ เพื่อการประเมินค่าจากสิ่งที่ผู้เขียนเขียน (กรมวิชาการ, 2537 : 12) และในช่วงพัฒนาการตามวัยของนักเรียน จะสนใจการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มต้องการการยอมรับจากกลุ่ม มีความสนุกสนานชอบการแข่งขัน ซึ่งจะเป็แรงกระตุ้นให้นักเรียนในระดับชั้นนี้ให้ความสนใจในการเรียนรู้ การอ่านเพื่อความเข้าใจมากยิ่งขึ้น(อรพรรณ พรสีมา, 2540 : 43) และจากการเรียนรู้คำ และความหมายของคำมาแล้วจากการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-2 ประมาณ 1,250 คำ และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประมาณ 1,200 คำ (กรมวิชาการ, 2537 : 12) ตลอดจนประโยคต่างๆ มากพอสมควรที่จะเป็นพื้นฐานในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจได้เป็นอย่างดี และสภาพการเรียนของนักเรียนโดยทั่วไป เป็นลักษณะการเรียนตามลำพัง ต่างคนต่างเรียน ยังไม่มีทักษะการเรียนแบบร่วมมือ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือ โดยการใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการสอนแบบการเรียนแบบร่วมมือ โดยการใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม
2. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการสอนแบบการเรียนแบบร่วมมือ โดยการใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมกับการสอนแบบปกติ

สมมติฐาน

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมจะมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบปกติจะมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมจะมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้
  - ทำให้ทราบผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. ด้านการนำไปใช้
  - 2.1 เป็นแนวทางแก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาภาษาไทยในการพัฒนาการสอนอ่านให้มีประสิทธิภาพ
  - 2.2 เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ การเรียนรู้แบบร่วมมือ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร
  - ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนบ้านแม่ขริ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง จำนวน 180 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนบ้านแม่ขริ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง จำนวน 68 คน กลุ่มทดลองจำนวน 36 คน กลุ่มควบคุม จำนวน 32 คน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการสอน

เนื้อหาที่ใช้ในการสอนครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกมาจาก หนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่ประกอบด้วย นิทานอีสป เรื่องที่สนุกสนาน ชวนเพื่อฝัน และเรื่องที่ชวนคิดมีคติสอนใจ โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับคำอธิบายในหลักสูตรด้านการอ่านและมีความยากง่าย สำนวนภาษา โครงสร้างทางไวยากรณ์ ให้อยู่ในระดับเดียวกับหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการสอน

ดำเนินการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ใช้เวลาในการสอน 12 ชั่วโมง โดยสอนวันละ 1 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 4 วัน เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีสอน มี 2 วิธี ได้แก่

5.1.1 การสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยการใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม

5.1.2 การสอนแบบปกติ

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อให้เข้าใจสิ่งที่อ่านได้ตามลำดับขั้น ของความเข้าใจในการอ่านทั้ง 3 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 การอ่านตามตัวอักษร หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนกล่าวออกมาโดยตรง

ระดับที่ 2 การอ่านตีความ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องเสาะแสวงหาความหมายที่ซ่อนเร้นอยู่ในข้อความที่ปรากฏอยู่ ซึ่งผู้เขียนไม่ได้กล่าวออกมาโดยตรง เพื่อประเมินค่าสิ่งที่ผู้เขียนเขียนโดยใช้ความสามารถในการสรุป

ระดับที่ 3 การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการพิจารณาตัดสิน เพื่อประเมินค่าสิ่งที่ผู้เขียน โดยใช้ความรู้และประสบการณ์รวมทั้งความสามารถในการอ่านตามตัวอักษร และอ่านตีความ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและทดสอบหาคุณภาพแล้ว

2. การสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน โดยมีนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกันคละกันในแต่ละกลุ่ม ให้นักเรียนทำงานร่วมกัน ตามบทบาทหน้าที่ ในด้านต่างๆ ได้แก่ ผู้ชี้แนะ ผู้บันทึก ผู้จัดอุปกรณ์ ผู้กระตุ้นและควบคุมเวลา โดยมีเป้าหมายร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และหมุนเวียนหน้าที่กัน สมาชิกในกลุ่มจะต้องแสดงความคิดเห็น รับฟัง และเคารพความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอย่างมีเหตุผล ในกิจกรรมที่ครุมอบหมายตามเวลาที่ครูกำหนดให้ และมีการวัดผลเพื่อดูความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนในการสอนคือ การนำเข้าสู่บทเรียน การทำกิจกรรมร่วมกัน การดำเนินการแข่งขัน และการรวมคะแนนของกลุ่ม

3. เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการแข่งขันระหว่างกลุ่มโดยใช้เกมการทายปัญหา กลุ่มจะต้องเตรียมสมาชิกทุกคนให้พร้อมเพื่อที่จะแยกย้ายกันไปแข่งขันเกมตอบปัญหาระหว่างกลุ่ม คะแนนที่สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนทำได้ในกลุ่มการแข่งขันจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ

4. การสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจตามแนวคู่มือการสอนอ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งครูจะสอนนักเรียนพร้อมกันทั้งชั้น แต่ละคนจะได้

รับมอบหมายให้ทำแบบฝึกหัดจากแบบเรียน หรือใบงานที่ครูให้โดยประเมินเป็นรายบุคคลและมีขั้นตอนในการสอนอ่าน คือ เตรียมการอ่าน การอ่านในใจ และกิจกรรมหลังการอ่าน

5. **นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4** หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนบ้านแม่ขรี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตะโฮมด จังหวัดพัทลุง